

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 30 kr. več na leto.

Posamne številke po 6 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznikov, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 267.

V Ljubljani, v torek 21. novembra 1899.

Letnik XXVII

„Slovenski Narod“ — v pogan-skem tiru.

III.

„Dekadentno krščanstvo“.

Dekadentno krščanstvo! — V sami tej frazi je skrito vse moderno poganstvo. Moderno poganstvo ne priznava več, da bi bila katoliška cerkev božja ustanova, da bi bila organizem, ki ga vedno oživlja božja moč. Moderno poganstvo vidi v cerkvi le človeški element, le »romansko svetovno velesilo«, kakor imenuje »Narod« katoliško cerkev v renesančni dobi.

In vendar se božja moč krščanstva kaže tako očitno tudi v renesanci! Res je, ena struja renesance je plavila s seboj ne le zlatopesko glino antične kulture, ampak tudi pogansko blato ter za čas s kalnimi valovi segala prav do papeževskega prestola. Toda poleg te struje je gnala pomorno bistre valove druga struja, krščanska renesanca. Krščanska renesanca je napojila italško zemljo, da je na njej pognala moderna kultura z vsem, kar ima resničnega, dobrega in lepega. Pogansko blato pa je krivo, da je poleg lepih cvetov moderne kulture pognalo tudi mnogo mlakužnega in strupenega zelišča, ki ga doslej še ni bilo mogoče iztrebiti!

Največji umetniki renesance so naši, četudi je res, da je tega in onega za čas gnala s seboj že poganska struja. Kako močna pa je bila krščanska struja, priča to, da je zgrabila končno celo velikega pogana Machiavellija ter ga gnala v mirni krščanski pristan. Machiavelli je umrl — spokorjen!

Toda umetnost še ni vse. Moč krščanstva se kaže najbolj v ljubezni, ki je vrednostna mera prave kulture. Poganstvo ne pozna človekoljubja. Machiavelli sam pravi, da poganstvo ni poznalo človečnosti (humanitete). Odkod je torej ona človečnost, s katero se tako baha moderna kultura? Cvet in sad krščanstva je! In ravno tudi za renesance je krščanstvo poganjalo božje cvetove človekoljubja. To priča nebroj bratovščin, ki so se tedaj osnovala na krščanskih tleh, z namenom, da bi pomagale ubogim, bolnikom, jetnikom, zavrženim, da bi oskrbele pogreb siromakov. Osnovala so se velike bratovščine, katerih udje so se zavezali, da bodo stregli bolnikom za časa kuge, ki je tedaj tako grozovito pustošila Italijo. Posebno v Rimu ni bilo sloja, ki se ne bi nanj ozirala skrb cerkvenih bratovščin: cvetele so bratovščine za uboge in bolnike; za jetnike; za propale ženske; potem posebe bratovščine za uboge ribiče, peke, kuharje, brivce, jermenarje, vrtnarje... Take bratovščine so si zidale svoje kapele in cerkve in poklicale najboljše umetnike, da so jih okrasili z umetninami. Odtod je, da je na Laškem ni cerkve, ki se ne bi mogla ponasati s kako umetnino iz one dobe!

Poleg bratovščin je krščanska ljubezen zasnovala tudi za renesance premnogo ubožnic in bolnišnic. Samo v Florenci je bilo v 15. stoletju 35 bolnišnic. V Milanu so bile bolnišnice, o katerih pravijo zgodovinarji, da morejo tekmo-

vati z najlepšimi in največjimi naše dobe. V Rimu so papeži, tudi tisti, ki jih je omadeževala poganska renesanca, kar najbolj skrbeli za uboge in bolnike. Luter sam se je čudil karitativni skrbi laških mest. »Nikjer na svetu, pravi Rumohr, ni toliko zapuščin, ustanov, bratovščin za uboge, trpeče, ponesrečene ljudi kakor na Laškem!«

Poganska renesanca je s svojim razkošnim duhom pospešila zlasti tudi oderuštvo. Ko bi dejali šopirne obleke v stiskalnico, dejal je neki sloveči pridigar tedanje dobe, iz obleke marsikatero gospe bi pritekla kri siromakov! Tudi tu je prihitela ubogim trpinom na pomoč le katoliška cerkev. Katoliški svetniki, sveti Bernardin, sveti Antonin, so se javno potegnili za tlačane. Katoliška cerkev načeloma ne dopušča sploh ne obrestovanja; mogotci renesančne dobe se niso menili za to. Tedaj je cerkev pomagala na drugi način. Zasnovala je tako imenovane »sklade usmiljenja« (montes pietatis). Kristjani so zložili z darovi, zapuščinami, ustanovami sklade, in iz teh so s primernim poroštvom dajali potrebnim, zlasti njim, ki so ječali v pesteh oderuhov, brezobrestna posojila. Prve take posojilnice so se zasnovala ravno v papeževi državi, osnovali pa so jih frančiškani, nekatere pa papeži sami. Namnožile so se silno hitro. Pozneje so se toliko spremenile, da so jemale majhne obresti, kolikor je treba, da so se pokrivali upravni stroški. Inocenc VIII. je s posebno bulo potrdil te posojilnice. Seveda so se judje in mogotci, celo knezi z vso silo bojevali zoper nje in zoper pogumne frančiškane, a dobra katoliška stvar je zmagala. Vpliv teh posojilnic je bil tolik, da so v 16. stoletju splošno padle obresti.

Še okrog leta 1870 je znašalo imetje bratovščin, dobrotelnih zavodov in takih posojilnic blizu 1200 milijonov lir. Machiavellistična »Italia unita« pa je v par letih razmetala večino tega imetja — ubogih!

Uprav v dobi renesance se je močno razširil tudi tretji red, kije eminentno socijalna ustanova, pravo ognjišče katoliškega življenja. Kljub velike moralne propalosti v višjih krogih je bilo versko življenje med ljudstvom na vso moč živo. Mnogo mož in žen tiste dobe javno česti katoliška cerkev, a koliko je ostalo skritih pred svetom! Vedno rastoče češčenje sv. Rešnjega Telesa, otroška pobožnost do Marije, svečani prazniki, spokorne in praznične procesije, posebno sijajne o sv. Rešnjem Telesu, velika romanja, božje poti... vse to priča, da je za renesance krščanstvo delovalo v srcih z isto božjo močjo, s katero deluje vedno v srcih njih, ki se radovoljno ne odtegajo njegovemu vplivu!

Krščanstvo torej tudi tedaj ni bilo dekadentno. Vzrok dekadence mnogih kristjanov, duhovnikov in celo nekaterih papežev, med njimi Aleksandra VI. nesrečnega spomina (ki ga zlobno omenja »Narod«), je bila le poganska renesanca! A čudom se čudimo modernim poganom: Machiavellija proslavljajo,

papeža, ki se je v privatnem življenju ravnal po istih načelih poganske renesance, pa proklinjajo! To je hinavska nedoslednost liberalizma.

Mi pa obojamo dekadente papeže, kakor obojamo Machiavellija in njegove moderne oboževavce, a ljubimo krščanstvo nad vse zemeljsko, ker vemo, da je le krščanstvo človeštvu — vir resnice in ljubezni! Zato pa kličemo poštenim Slovencem: vrzite list, ki dan za dnem tako podlo skrni naše najdražje svetinje — vrzite tak list tja, kamor spada, na — gnojišče!

Shod v Št. Ilju v Slov. goricah.

(Izvirno poročilo.)

(Konec.)

Tretji govornik, kaplan Gomilšek pa je dokazoval, zakaj smemo in moramo biti Slovenci ponosni na svoj narod.

Marskater Slovenec, posebno še kmet, se dostikrat sramuje svojega naroda, katerega res zaničujejo, zasramujejo, sumničijo in ga za manjvrednega proglašajo, na vseh straneh. Toda če bi Slovenci bolje poznali sami sebe in svojo slavno preteklost, bi se pač nikdar ne bi sramovali svojega naroda, kako tudi, ko pa ima naš narod toliko lepih čednostij, na katere sme in mora biti ponosen. Govornik našteje štiri take lepe lastnosti in čednosti, ki so: Slovencev podložniška zvestoba, hrabrost, pobožnost in izobraženost.

Blizu 200 let so bili Slovenci samostalni, ko so došli v današnja bivališča, ko so jih vladali kralj Samo in koroški vojvodi. Karol Veliki je uničil njih samostanost. Nekaj sto let pozneje so prišli pod habsburške vladarje, katerim že služijo — posebno štajerski Slovenci — 616 let. Nikdar se niso vzdignili zoper vladarja, kakor so to delali Nemci, Lahi in Madžari, ki posebno dandanes hočejo uničiti skupno našo avstrijsko domovino s svojim očitno izdajalskim delovanjem. Slovencev zvestoba vladarjem je ostala do sedaj neomadeževana in še bo. Sam sedanji svetli cesar je to priznal ogovorivši celjske Slovence l. 1883: Jaz vem, da tukaj stanujejo Slovenci in da se smem vsak čas zanašati na Slovence!

Tudi hrabrost Slovencev je dovolj poznana. Odseva nam iz bojev z Obri, Madžari, Langobardi, Lahi in z Nemci, najbolj pa iz turških bojev. Celih 314 let so trajali turški naval, nič manj kot 34 takih navalov turških štejeemo na Štajerskem; več 100.000 Slovencev je padlo na bojiščih in prišlo v bridko turško sužnost. In vendar še dandanes živé. Veliko imajo za to zahvaliti svojo hrabrost, ki je dovolj poznana tudi iz bojev tega stoletja, še posebej izza vladanja našega cesarja, ki je sam odlikoval mnogo Slovencev z avtorizacijo njih hrabrosti.

Tretja prelepa čednost Slovencev je njih izredna vernost in pobožnost. Kar je lilija med cveticami, to je vernost našega naroda med njegovimi lepimi čednostmi. Odkar je narod slovenski vsprejel krščanstvo, je bil vedno zvest sv. katoliški cerkvi. Vernost njegova je bila, je posebno

dandanes in bo vedno najtrdnější temelj njegovega časnega in večnega obstanka. Ko bi se bili Slovenci poprijeli za reformacije Lutrove vere, že davno bi po naših krajih bivali nemški protestantje, sv. kat. cerkev pa nam je zvesto čuvala i naš narodni obstanek. Sam sv. Oče pozna našo vernost; dokaz tega, da nas je letos za to izredno odlikoval, ko je imenoval prvokrat Slovenije sina, nadškofa Missia, za kardinala. Zato pa narod naš nima večjih nasprotnikov, kot so tisti, ki mu hočejo iztrgati iz srca živo vero v Boga, naj si bodo tudi rojeni Slovenci.

Kot četrto lepo lastnost navede govornik izobraženost Slovencev. Za neolikane nas imajo sovražniki. Kako grda laž! Kako lepo razvit je že naš jezik, koliko slov. knjig in časnikov že šteje naše slovstvo, samo Mohorjeva družba s svojimi 78.000 udi zadošča, da smo lahko ponosni na svoj narod. In koliko slavnih svetovnoznanih mož imamo! . . . Dva taka bomo slavili drugo leto: največjega slov. škofa Slomškega in največjega slov. pesnika Prešerna, katerih rojstno stoletnico bomo obhajali. Še Nemcem smo posodili mnogo slavnih mož, ki jih sedaj štejejo za svoje, pa so vendar bili rodom Slovenci. O naši moči in izobraženosti pričajo tudi naša slov. krajevna imena po sedaj nemških krajih. Celo »najbolj nemško« mesto Gradec mora nositi slovensko ime in enako se mnogim drugim krajem godi, kjer dandanes gospodujejo najhujši Germani. Da smo lahko ponosni na svojo izobraženost in olikanost, nam najjasneje priča najnovejši čas. Kje so Slovenci na enak način pokazali svojo oliko, kot so jo pokazali Nemci na Koroškem lani, letos v Celju in v drugih mestih?

Naštete čednosti so pač take, da že zavoljo teh moramo biti ponosni Slovenci na svoj narod. Ako bi se le dobro poznali! Ako bi se le tudi dovolj sami sebe spoštovali! V tem oziru pač lahko posnemamo verne, hrabre in toliko na svoj rod in dom ponosne Bure. Zato: Spoštujmo najprej sebe sami, potem nas bodo spoštovali tudi drugi! Bodimo ponosni, da smo Slovenci!

Govornikove besede so ganile srca poslušalcev, ker so jih navdušeno odobraval; naj bi ne ostale brez sadu! Ravno ob meji je treba Slovencev, ki ne zakrivajo svojega narodnega ponosa, nego se ponašajo s svojim rodom ob vsakej priliki.

Nato so bile soglasno vsprejete resolucije: 1. Celjska policija se naj podržavi; 2. Proč od Gradca! 3. naj se vpelje verska šletna šola; 4. uvoz laških vin se naj zabrani; 5. naj se nastavi več potovalnih učiteljev in naj se vpeljejo obligatorična kmetijska predavanja po vseh krajih; 6. shod obsoja odpravo jezikovnih naredb in opozarja slov. poslance, naj delajo na to, da se sklene pravičen jezikovni zakon za vse avstrijske narode; 7. shod protestuje proti javni nemški šoli v Št. Ilju, katero je omogočilo le krivično in protipostavno postopanje merodajnih faktorjev; 8. shod opominja rodoljube, da pridneje sklicujejo shode, ker je ljudstvo željno poduka, zato naj bi se v 9. sodnih okrajih južnoštajerskih prej ko slej ustanovila okrajna kat. pol. društva, kjer se jih dosedaj ni.

Shod je zaključil predsednik z živio klici na sv. Očeta in svitega cesarja. Šentiljskih Slovencev dolžnost pa je sedaj, da pokažejo veliko zanimanje za svoj napredek tudi v dejanju, kot so ga kazali kot poslušalci na shodu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. novembra.

Kriza v Avstriji. Sedanji predsednik avstrijskega ministerskega sveta, grof Clary nima sreče na ministerskem stolcu. Trikrat je moral vladar že poseči mej sedanjo vlado in parlament ter doseči začasno sporazumljenje. Grof Clary se je lahko prepričal, da ne uživa zaupanja in da nima nikakega vpliva. To so pokazale tudi včerajšnje avdijence pri cesarju. Vladar se je v skrajnem trenutku sam obrnil do vplivnejih parlamentarcev. Mej drugimi so bili včeraj v avdijenci predsednik poslanske zbornice dr. pl. Fuchs, dr. Ebenhoch, dr. Engel, dalje Schwegel, grof Stürgkh, Funke in Prade. Razgovor je bil seveda taje, vendar je pa vse v tem jedino, da je bila na dnevnem redu kvota, nagodba in druga vprašanja, ki so s tem v zvezi in ki morajo biti re-

šena pred novim letom. Tudi predsedstvo gospodske zbornice je bilo pri cesarju. Vsi so v tem jedini, da je kriza zelo akutna in da se bo bržkone rešila brez Claryja. Ministerstvo bo baje tudi nadalje Claryjevo, a brez Claryja, to je danes vsesplošna sodba, ker so merodajni krogi tega mnenja, da more rešiti sedanjo krizo le uradniško ministerstvo. Včerajšnje avdijence imajo neki samo ta namen, da se parlament pripravi na prihodnje spremembe in poskrbi za rešitev nujnih državnih potreb.

Gautsch in Bacquehem silita zopet na površje. Včerajšnji »Vaterland«, kot smo že omenili, objavlja dopis od nekega vplivnega politika, ki piše mej drugim tudi to-le: Marki Bacquehem sili zopet na površje. Zdi se, da hoče mož vse poskusiti, da dobi v roke državno krmilo. Gautsch in Bacquehem prežita za Claryjevim hrbtom. Naj bi moža ostala tam, kjer sta sedaj, in delala pokoro za svoje politične pregrehe. To bi bila največja zasluga, ki jo moreta donesti Avstriji. Neki tukajšnji list prinaša poleg tega senzačno vest, da nameravajo Bacquehema kandidovati na mesto predsednika avstrijske delegacije. Radovedni smo, kdo ga kandiduje. Prejkone se tudi tu sam sili v ospredje. Kajti neumljivo je, kako bi se mogli člani-delegati iz gospodske zbornice ogreti za tega moža, ko imajo vendar na izbiro dovolj boljših, vplivnejih politikov.

Schönererjevci na delu. Motil bi se, kdor bi trdil, da Wolf Schönererjeva garda nima smisla za visoko politiko in da ne misli sodelovati pri raznih državnih potrebah. To je pokazal nedeljski shod v Komotavi na severnem Češkem. Shoda so se udeležili izključno sami Schönererjevci, menda zato, ker drugih niso povabili, ali pa zato, ker se sploh nihče drugi ne meni za Wolfovo visoko politiko. Schönerer sam je opravičil svojo odsotnost z dosedaj neznanimi razlogi, mesto njega je pa nastopil pravi vodja te stranke K. H. Wolf ter skorob dve uri govoril o »izdajstvu nemške ljudske stranke pri volitvah v delegacijo«. Zanimiveje pa je bilo njegovo pojasnilo, kako stališče naj zavzemajo nasproti sedanji vladi. Wolf jim je priporočal, naj čakajo stvari, ki imajo priti, potem naj se šele odločijo za jedno ali drugo stran. Vprašanje glede kandidatur v češkem deželnem zboru naj se pusti nerešeno. Poleg teh malo resnih izjav so se pa Schönererjevci pečali tudi z resno »notranjo« politiko. Zahtevali so od posl. Prade in Kindermann, naj nemudoma podpišeta predloge Schönererjeve skupine in da takoj izstopita iz nemške ljudske stranke. Konečno se je pa še vsprejela resolucija v kateri se zahteva, naj se v bodoče stranka poteguje le za take kandidate za državni zbor, ki bodo slovesno obljubili, da pristopijo k njih skupini. To bo pomagalo! Skupina bo baje kmalu najmočnejša stranka v zbornici.

Nemški cesar v Angliji. Včeraj dopoldne je stopil cesar Viljem na angleška tla ter bil, ako ravno si je prepovedal vsak oficijelni vsprejem, zelo slovesno vsprejet na raznih postajah, kjerkoli se je pokazal. Angleži imajo pač dovolj vzroka čim najprijazneje vsprejemati vladarja Nemčije, ker prepričani so, da ta ne bode provzročala prav nikakih ovir v angleško-transvalski zadevi, dokler ostane neskaljeno dosedanje prijateljstvo mej obema državama. Angleži gredo seveda še dalje. Njim ni dovolj zagotovilo, da Nemčija sama ne bo nikjer nastopila proti Angliji v sedanjem kritičnem času, marveč prepričani hočejo tudi biti, da bodo Nemci vplivali tudi na ostale velesile, da se ne drznejo ovirati angleške akcije na jugu. Koliko je ta njih nada upravičena, svet sedaj še ne more soditi, a prepričan je, da Nemčija navadno vedno mešetari v takih vprašanjih.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. novembra.

(»O temnem srednjem veku«) bode predaval jutri zvečer v veliki dvorani »Kat. Doma« gosp. Evgen Lampe. Snov predavanja je sosebno na znane duhovitosti naših nasprotnikov velezanimiva, zato se nadeja obile udeležbe — odbor »Slov. krščanskosocijalne zveze«.

(Kip Matere Božje sv. rožnega venca,) ki ga je izdelal kipar Fr. Tončič iz Kamnika in izpostavil v razloženem oknu gospe Hofbauer, ima vedno dovolj gledalcev. Po pravici! Človeka ve-

seli, ko vidi, da se domači umetniki trudijo ne le izpolniti naročilo, ampak da ustvarijo tudi kaj lepega in samostojnega. In ta kip zasluži pohvalo. Kipar je uprizoril Marijo sedečo in držečo z levico Jezuščka, z desnico pa rožni venec, kakor bi ga hotela komu podati v roke. Obraz je resnomil, oči jasne, inkarnal pravilen. Modrozeleno krilo in ročno oblačilo je toliko soglasno, da napravljajo ugoden vtisek. Miloben je tudi Jezušček v belem krilu z določnimi, a vendar otroškimi potezami. Gube ob obleki so umetniški prirejene in pravilne. Le eno željo bi imeli, da bi podoba ne bila iz cementa, ampak iz marmorja, pa tudi tako upamo, da bo dolgo krasila cerkev sv. Vida pri Vipavi.

(Imenovana sta) začasna finančna koncipista pri tukajšnjem finančnem ravnateljstvu, E. Mühl-eisen in Val. Žun definitivnima v desetem plačilnem razredu. — Finančni nadkomisar Jos. Svoboda je dobil naslov finančnega svetnika.

(Strossmayerjev jubilej.) Velikemu mecenu hrvatskega naroda se je o priliki njegovega jubileja z udano čestitko poklonilo tudi organizovano slovensko krščansko socijalno delavstvo po »Slovenski krščanskosocijalni zvezi«.

(Slovensko gledališče.) Sinoči se je izpolnila slovenskemu gledališkemu občinstvu zopet jedna želja. Ignacij Borštnik je zopet stal na slovenskem odru. Nekaj trenutkov so prišli zopet nazaj stari časi slovenske drame. Igrali so »Revizorja« drugič, a boljši kot prvič. Ignacij Borštnik je igral lahkomisljenega, sleparskega Ivana Aleksandroviča Hlestakova. Pokazal nam je umetniško razumevanje uloge, igral je s tistim temperamentom, katerega že dolgo pogrešamo v onem delokrogu slovenskega gledališča, katerega je on oživiljal z neizcrpnim svojim igralnim talentom. Z viharim ploskom je sprejelo občinstvo zopetni nastop prvega slovenskega igralca na domačem odru, intendantca pa mu je poklonila velik lovorjev venec. O igri in ostalih igralcih smo spregovorili že zadnjič, danes nam je le dostaviti, da se je vsem poznalo, da čutijo, da se gre zopet jedenkrat za čast domačega igralnega osebja, zato so se vsi izredno potrudili. Danes gostuje gospod Ignacij Borštnik v »Strahovih« v ulogi Osvalda Alvinga.

(Zborovanje na Štajerskem.) V slovenskih listih se je svojedobno poročalo, da je g. Zoff, voditelj politične ekspoziture v Konjicah, prepovedal shod volilcev dne 10. sept. 1899, ki ga je sklical državni poslanec g. I. Žičkar k Slaperniku v Paki pri Vitanju. Prepovedal je tudi govor »o potrebi nadaljnjega izobraževanja našega ljudstva«, nadalje govor »o potrebi kmetijskih združenj« in slednjič se je prepovedala »veselica s petjem in godbo«. Ko vsi ugovori proti prepovedi v Konjicah in v Gradcu niso pomagali nič, se je priredil zaupen shod pri Hrastniku pri Paki, katerega so se smeli udeleževati samo le povabljeni gostje. Socijalnih demokratov nismo mogli pustiti k temu zborovanju, ker jih nismo poznali. Le nekemu domačemu sociju se je dovolil vstop, ker je bil znan sklicatelju. Zato je voditelj mokračev že med zborovanjem grozil, da bo celo zadevo ovadil okrajnemu glavarstvu, ker se je dovolil vstop samo enemu mokraču. Radovedni smo, ali je moč mokračev že res tako velika, da jim gre na limanice ne le g. Zoff, temveč tudi državni zbor. Omenjamo še, da imajo c. kr. orožniki ukaz, da v slučaju, če se javni shod prepove, ne smejo zabraniti zaupnega shoda.

(Graške občinske volitve za III. razred) se vrše danes v torek, 21. novembra. Volilna borba je strastna. Štiri stranke so postavile svoje kandidate, namreč socijalno-demokratska, nemško-nacionalna, nemško-nacionalna antisemitska obrtna stranka in pa svobodni obrtniki. Težko je reči, katera izmed teh prodre končno, bržkone bo treba ožje volitve med rdečkarji in Feichtingerjevimi pristaši. Kako malo zaslonbe med delavskimi stanovci imajo nacionalci, kaže najbolj dejstvo, da so sprejeli v svojo listo ljudi, ki so vse prej ko nemški nacionalci. Na njih volilnem shodu v petek je izrazil njih kandidat Braun, da se sicer čuti Nemca, a da bo v mestnem zastopu obračal svoje moči v prid delavskim stanovom, naj si bodo katerekoli narodnosti. Kako se ta kandidatova izjava strinja z zahtevami nacionalcev, ki hočejo, da mestna uprava daje samo Nemcem dela in zaslužka, a vse ne Nemce odpusti iz službe? Vse

kaže, da pri ožji volitvi zmagajo socialni demokratje, ker njim pomorejo nacionalci gotovo, kakor so storili že o priliki zadnjih državnozborskih volitev. Liberalci so se tudi že izrekli, da bodo podpirali soc. demokrate. Vse rajši nego ljudi, ki se še niso povsem izneverili krščanstvu! To je geslo graških matadorjev, naj bo krivonosi trgovec ali nemško zagrizeni birokrat ali zdvijani rdečkar!

(Sistirana volitev.) Iz Celja se nam poroča: Sevnški okrajni zastop je izvolil notarja Veršeca, katerega izvolitve načelnikom okrajnega zastopa cesar ni potrdil, načelnikovim namestnikom. Navzočni zastopnik okrajnega glavarstva je izvolitev takoj sistiral.

(Od Sv. Trojice v Halezah.) Naš vrli poslanec gospod Žičkar se je potrudil k nam, da vidi našo bedo. V sredo 15. t. m. je prehodil lep kos naših vinogradov, od Sv. Trojice do Leskovca. Rad bi bil prišel do Zavrča. Žal, da je že popoldne se moral odpeljati na Dunaj k sejam državnega zbora. Kar je na svoje oči videl, prepričalo ga je, da je tu beda skrajna ter izdatna državna pomoč nujna. Kjer je priraščala najzlahtnejša kapljica — sedaj gola puščava! O gospodu poslancu smo prepričani, da bode storil svojo dolžnost. Kličemo pa vse merodajne činitelje: obč. predstojnike, gospode duhovnike, slavni okrajni zastop, c. kr. okrajno glavarstvo, da se na vso moč zavzamejo za nas, za obnovljenje uničenih naših vinogradov. Ako država ne pomore, ostale bodo nekaj vinorodne Haloze — puščava, a revno ljudstvo se bode moralo izseliti. Škoda bode državi, ki je odtod dobivala lepih davkov. Na to ni niti misliti, da bi si posestniki sami na novo zasadili gorice, ker druge posesti tukaj nimajo, kakor te opustošene vinograde — pa dolgove. Ako hoče revež sebe in svoje preživiti, mora k drugemu, največ meščanu na delo iti, a svoje gorice zapustiti. Tako ne pridemo naprej — iz sužnosti. Skrb našega gospoda poslance Žičkarja pa nas je osrčila. Bog mu plačaj trude, trudom njegovim pa daj vspeha!

(«Deutsche Wacht» — Bovha.) Vahtarca od zadnje nedelje posveti pol svoje številke slučaju Bovha. Ni nam mari, nje podlostim ugovarjati, pač pa ne moremo zamolčati sledečega: Svoj čas je vahtarica se potegovala za krtačarja Žagarja (Sager), češ, da on ni g. dr. Krančiču nič žalega storil in bil vkljub temu obsojen na osem dni zapor. Sedaj pa ista vahtarica pravi, da je dr. Krančič »selbst Misshandlungen erlitten« in da je torej kot votant v slučaju Bovha moral glasovati za oprostitev tega. Značilno je pa to: če je bil dr. Krančič brez povičja (kar vahtarica neposredno prizna, ker bi sicer pisala »wohlverdiente Prügel erlitten«) od hišnega posestnika in obrtnika Sagerja napaden, koliko bolj verjetno je, da so ljudje kakor Grabič in podobni, še prej brez povičja g. Bovha napadli. Sploh pa so to čisto nepristranske in neprizadete priče natanko in odločno potrdile, posebno priče Beg, Wondraček in vojak Lukšina, ki so vsi potrdili, da so bile vse luči pogasnjene, da je bilo napadalcev okoli dvanajst, da so vsi bili oboroženi z gorjačami in da je bil Bovha in njega spremljevalec prej tepen, kakor je Bovha streljal. — Jako čudno se nam pa zdi pri zadnji vahtarici, da je bila še le v nedeljo dopoldne po 11. uri zaplenjena, če prav je bila v cenzuro predložena že v soboto popoldne, na vsak način pred 5. uro. Vahtarca, ki se tiska v okoli 500 izvodih, se raznaša po Celju že v soboto zvečer in se še pred nedeljo razpošlje. Praktične veljave torej ta zaplenba v nedeljo ni imela, ker se sploh ni zaseglo več kakor kacih 30 izvodov, ki so ležali po trafikah. To je pač dvojna mera za »Domovino« in za »Deutsche Wacht«. Vsak otrok mora vedeti, da taka kritika o sodnikih, kakoršno si dovoljuje »Deutsche Wacht«, o sodnem svetniku Gregorinu in dr. Krančiču, o katerem piše, da je »fanatischer Slovene«, nikdar ni dopustna. Ta dva gospoda, ki vživata tudi od nemške strani občno spoštovanje, se sumničita, da sta iz narodnega fanatizma glasovala za oprostitev Bovhovo, in državni pravdnik mora celo noč in pol dneva premišljevati, ali sme kaj takega zaseči ali ne.

(Iz protestantizma h katoličanstvu) je prestopila v franciškanski cerkvi gospa Amalija Binowetz, soproga žandarmerijskega ritmojstra v Ljubljani s svojima hčerkama Josipino Alico in Ka-

rolino Olgo. Danes so v knezoškofjski kapeli sprejele zakrament sv. birmo.

(Štrajk v Idriji.) Iz Ljubljane so odpotovali orožniki v Idrijo, ker so baje idrijski rudokopi pričeli štrajk.

(Slavnost v Dobrunji.) Predvčeraj je združno delo zopet veselilo se lepega vspeha. »Kmetijsko društvo« v Dobrunji je otvorilo svoj ponosni novi dom. Mogočno so gromeli topiči okolu prijaznega »Zadružnega doma«, ki je bil ves odet v zastave. Blagoslovil je dom č. g. župnik Miha Zupan. Slavnosti se je udeležilo poleg krščanskih socialcev iz Device Marije v Polju tudi večje število ljubljanskih somišljenikov. V njihovem imenu je po blagoslovljenju in pozdravu društvenega načelnika g. Svetka spregovoril nekaj krepkih besedij g. Jož. Gostinčar povdarjajoč, da ima dobra združna stvar mnogo nasprotnikov, ki se tvorijo iz onih, katere je dr. Tavčar v »Slovenskem Pravniku« nazgal z »oderuhi«. Vnema je ljudstvo, ki je bilo v velikem številu zbrano v domu in okolu doma, k nepremagljivi skupnosti in k hvaležnosti do onih mož, ki svoj čas in delo žrtvujejo v prosep društva in ki so umnim gospodarstvom pripomogli društvu do prostornega doma. Z »Živijo!« klici je pritrdila zbrana množica govorniku. »Gospodarska zveza« ob tako važnem trenutku, ko se blagoslavlja viden sad združnega dela, ni preskrbela primerne zastopstva. Ko notranjski liberalci prirede kako navadno pivsko slavnost, tedaj se ondi tlači vse polno ljubljanskih liberalnih korifej, ko pa pri nas ljudstvo z veseljem otvarja — združni dom, tedaj se od društva, ki naj bi vodilo to združno delo, niti ne preskrbi častnega zastopstva. Kot zastopstvo »Gospodarske zveze« je sameval g. Volta, ki je tudi s par primernimi besedami pozdravil člane lepo napredujočega »Kmet. društva«. Ljudstvo je bilo navdušeno, izredno veselo svojih vspehov in pridruževalo se je odkritosrčno klicem: »Naprej združno delo!«

(Boj z orožnikom.) Nocoj ob jedni uri zjutraj so pripeljali v tukajšnjo deželno bolnico nekega Ant. Merkušiča iz Krtine, katerega je orožnik z bajonetom sunil v roko in v trebuh. Poslednja rana ni nevarna. Orožnik je namreč Merkušiča hotel aretovati, ker je v neki družbi grozno zabavljajal veri in duhovščini ter zasmehoval verske resnice, a postavil se je po robu in prisilil orožnika, da je rabil orožje.

(Prijazni poslanec) je koroški deželni poslanec Kotz v Millstadtu. Znanega Slovence na klonjega profesorja dr. Frischaufa je surovo ozmerjal, za kar je te dni dobil kazni 30 gld. To ni njegova prva obsodba.

(Beljaški občinski zastop) je preklical svoj sklep o »Bismarckplatzu«. Pravi, da bode raje še malo počakal, da nastane v Beljaku kak nov trg. Kaj je sicer korajžne nemškonacionalce v Beljaku pripravilo do preklica, ostane — Steinwendrova tajnost.

(Nemškonacionalne kunštosti.) »Grazer Tagblatt« se je povselp do te-le študije o koroških Slovencih: »Slovenci?« Slovencev se na Koroškem ne dobi. Izjeme so samo mej preč. duhovščino. Na Koroškem so »bindišarji« in njihov jezik nima z jezikom prihodnjega cesarstva »Grosslovenien« (pod papeško nadvlado) nobene skupnosti. — Ne prištevajo zaman nemškega Mihelja — tepcem.

(Tat — ustreljen) Na Stranji na Koroškem je kmet Kosmač ukradl svojemu sosedu kravo in jo prodal v Velikovecu. Orožnik Ibovnik je tatvino zasledil ter je hotel tatu odgnati v zapor. Mej potom pa mu je Kosmač ubežal in se vrnil nazaj na svoj dom, kjer ga je pa že zopet pričakovala oborožena pravica. Ker je Kosmač zopet hotel uteči, ustrelil je orožnik dvakrat za njim ter ga tako hudo ranil, da je umrl v celovski bolnici, kamor so ga prepeljali.

(Orla ustrelil) je cerkovnikov sin Ivan v Logavesi na Koroškem. Orel je tehtal 3-80 kilogramov. Po prvem strelu je bil orel samo ranjen ter se je z veliko silo zakadil v lovca, ki ga je z drugim strelom usmrtil.

(Nedolžen klic) je postal klic »Evviva l' Italia!« C. kr. dež. šolski svet za Istro je ustavil preiskavo proti onim koperskim učiteljskim, ki so kričali »Evviva l' Italia!« Tako avstrijska šolska oblast dela z avstrijskim patrijotizmom.

Društva.

(Cecilijino društvo v Ljubljani) bode imelo po § 14 svojih pravil XI. občni zbor v sredo dne 22. novembra 1899. — I. Ob pol 9. dopoldne velika maša v stolni cerkvi sv. Nikolaja. Praznik sv. Cecilije D. M., varihinje cerkvene glasbe. — 1. Introitus »Loquebar«, koral z orglami. 2. Kyrie iz 4 glasne maše svete Cecilije, zl. D. Fajgelj. 3. Gloria iz 4. glasne maše »Tota pulchra«, zl. A. Hribar. 4. Graduale »Audi filia«, koral z orglami. 5. »Offert Afferentura«, za 4 mešane glasove, zl. Ig. Hladnik. 6. Sanctus iz štiriglasne maše »sv. Frančiška Ser.«, zl. A. Foerster. 7. Benedictus iz 4 glasne maše »svetega Duha«, zl. J. Pogačnik. 8. Agnus iz 4 glasne maše »Immaculata«, zl. G. Rott. — II. Po sveti maši zborovanje v veliki dvorani knezoškofjske palače z običajnim dnevnim redom. — III. Ob štirih popoldne v cerkvi č. gg. uršulink: Čiščenje presvetega Rešnjega Telesa med petjem nunskega zbora po nastopnem sporedu: 1. a) L. Ebner, op. 32: Predigra s polnimi orglami; b) Jac. Gallus: In nomine Jesu, čveteroglasno z orglami; c) Jos. Diebold: Cor dulce, čveteroglasno z orglami; d) Fr. Koenen: Uns ist ein Kindlein heut' geboren, troglasno. 2. a) Iv. S. Bach: Varianta k srednjemu stavku 4 sonate za orgle; b) Dr. Fr. Witt: Ave Maria, čveteroglasno z orglami; c) C. Greith: O presveta ti, dvoglasno z orglami; d) »Offertorium« in »Communio« na praznik sv. Uršule, koralno z orglami. 3. a) M. Haller: Presveto Srce Jezusovo, enoglasno z orglami; b) Fr. Nekes: Victoria, surrexit nostra gloria, troglasno; c) G. P. da Palestrina: II. Agnus Dei iz Missa brevis, kvintet; d) A. Guilmant: Adoration, spreminjajoče registrovano. 4. a) J. Lavtižar: Litanije presvetega Srca Jezusovega; b) Dr. Fr. Liszt: Tantum ergo in Genitori. Blagoslov s presvetim Rešnjim Telesom po rimskem obredu; c) L. Hudovernik: Jesu, tibi vivo, čveteroglasno z orglami; d) L. Botazzo, op. 116: »Preghiera«, spreminjajoče registrovano. — K zborovanju uljudno vabi vse društveniše, k cerkvenima slovesnostima pa sploh prijatelje cerkvene glasbe

odbor »Cecilijinega društva«.

Telefonska in brzojavna poročila.

Škofjaloka, 21. novembra. Administrator Jan. Vavpotič pri Sv. Lenartu je danes pop. ob 2. umrl. Pogreb v četrtek ob 1/10.

Dunaj, 21. novembra. Poleg včeraj imenovanih bo vsprejel cesar v avdienci danes tudi poslanca Povšeta kot načelnika slovanske krščansko-narodne zveze, dalje Liechtensteina in dr. Luegerja. Tem povodom pišejo razni listi, da so pozivi na desniške in levičarske parlamentarce zadostno spričevalo, da želje, za kojih izpolnitev se sedaj gre, nimajo nikakega strankarskega značaja, marveč jih narekuje samo državna potreba.

Dunaj, 22. novembra. Posl. Povše bo kot načelnik slovanske krščanske narodne zveze jutri ob dveh vsprejet pri cesarju v avdienci.

Dunaj, 21. novembra. Danes bo vsprejet pri cesarju posl. Engel; od te avdiencije je odvisno postopanje Mladočehov, ki so do sedaj zelo razburjeni in mnogi izmed njih silijo v obstrukcijo.

Dunaj, 21. novembra. Državna zbornica nadaljuje razpravo o ministerski obtožbi. Predlagatelj Zeller utemeljuje predlog, zbornica ne kaže nobenega zanimanja, jednako je zbornica prazna mej govorom Schönererjevimi, ki je napadel nemške nacionalce, ker so omogočili volitev v delegacijo in ker nečejo podpisovati njegovih predlogov.

Dunaj, 21. novembra. V zbornici je predsednik prebral dopis grota Claryja, ki naznanja, da je z najvišjim odlokom z dne 19. t. m. določen začetek delegacijskemu zasedanju na 30. novembra.

Dunaj, 21. novembra. Predsed. Fuchs je sklical v skupen posvet vse načelnike klubov, da se z njimi dogovori zaradi spremembe dnevnega reda; po želji cesarjevi naj pridejo prvi na vrsto vladni predlogi glede provizorija in glede nujnih predlogov zadevajočih pogodbo z Ogrsko.

Dunaj, 21. novembra. Pododsek kvotne deputacije gre zopet v Budimpešto nadaljevat pogajanja. Ogri so ponudili kvoto 34:38.

Dunaj, 21. novembra. Danes dopoldne se je ob navzočnosti cesarjevi blagoslovila nova cerkev v okraju Rudolfsheim. Občinstvo je vladarja navdušeno pozdravljalo.

Berolin, 21. novembra. Disciplinarni svet predlaga ministerstvu, da odzame soo. demokratičnemu zasebnemu docentu pravico predavati na vseučilišču.

Portsmouth, 21. novembra. Včeraj dopoldne ob 10. uri je došla ladija „Hohenzollern“ z nemško cesarsko dvojico v tukajšnji pristan. Cesar Viljem je nosil opravo angleškega generala. Vsprejel ga je vojvoda Connaught.

Vojska v Južni Afriki.

Kakor je razvidno iz najnovejših poročil, so Buri na obeh bojiščih pripravljeni na vsprejem angleških čet iz Kapstadta oziroma iz Durbanu. Ob železniški progi mej Eastcourtom in Pietermaritzburgom je na raznih krajih utaborjena glavna burska armada v Natalu pod poveljstvom generalov Joubert in Botho, ki se je s svojim oddelkom že združil z Joubertovo armado. Skupno šteje ta burska sila do 20.000 mož, toraj približno dvakrat toliko kot cela angleška moč v Natalu. Tu so toraj Buri brez skrbi.

Pa tudi za bojišče ob reki Oranje so Buri dobro poskrbeli. Zasedli so ob južni oranjski meji vse važnejše kraje in zaprli pot Angležem na vseh treh železnicah. Mesta Hopetown, Colesberg, Burghersdorp in Aliwal North, skozi katere vodi železnica iz Kapstadta in Elizabet-Porta, so v njih oblasti.

Berolin, 21. novembra. Iz Pretorije poročajo tukajšnjim listom 19. t. m. ob 4. uri popoldne: Dvajset železniških vlakov je odšlo danes v Ladysmith po angleške ujetnike, da jih dovedejo v Pretorijo. — Nekaj milj pred Pietermaritzburgom sta se združili obe burski armadi, da preprečita prodiranje angleških čet. Burska moč se ceni na 20.000 mož.

London, 21. novembra. General Buller se poda s svojo armado v De Aar, kjer se utabori.

London, 21. novembra. „Times“ poroča iz Laurenzo-Marqueza 17. t. m.: Mej angleškimi vjetniki se je pojavila bolezen scorbut. Več bolnikov so morali izolirati.

Mej angleškimi četami v Natalu so oglašali tifus. Najbolj je razširjen v Ladysmithu.

London, 21. novembra. „Times“ brzojavljajo iz Queenstowna 8. t. m.: Poveljnik Olivier je dospel s 50 možmi iz Burghersdorpa v Jamestown ter takoj razobesil zastavo Oranje države.

Kapstadt, 21. novembra. Mej burskim prebivalstvom v Kaplandu se vrše velike priprave na upor proti Angležem. Vse je že oboroženo in preskrbljeno z vojnimi potrebščinami. Vladi je to gibanje znano in skuša miriti prebivalstvo. Ministerski predsednik Schreiner je obvestil vsa politična oblastva, da vlada ne namerava pozvati pod orožje prebivalcev v Kaplandu, in pričakuje, da bodo podaniki zvesti ostali kraljici.

Oranje-River, 21. novembra. Reuterjev urad poroča, da se zbira vsa angleška moč severno od reke Oranje, da se pred koncem tekočega tedna poda v Kimberley. Na zahodni strani Kimberleya se Buri zelo živahno gibljejo.

Svila za plesne obleke po 45 kr.

do gl. 14-65 meter — istotako črna, bela in barvena Hennebergova svila od 45 kr. do gl. 14-65 meter — iz najbolj modernih tkanin, barv in vzorcev. Na zasebnike poštnine in carine prosto na dom. Vzorci obratno. — Dvojni pismeni porto v Švico. 168 4-4 4

Tovarne za svilo G. Henneberg
(c. in kr. dvorni založnik), Curih.

Umrli so:

20. novembra. Antonija Rudolf, mizarskega pomočnika hči, 2 leti, Sv. Petra cesta 70, scrophulose.

Cena žitu na dunajski borzi dné 20. novembra 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za jesen	gl. — do gl. —
» » pomlad	8 20 » » 8 21
Rž za jesen	» — » » —
» » pomlad	6 80 » » 6 81
Turšica za november	» — » » —
» » maj-junij	5 20 » » 5 21
Oves za jesen	» — » » —
» » pomlad	5 42 » » 5 43

Najboljše čistilno sredstvo je svetovno znani **Globus čistilni izvleček** za vse kovine, kakor zlato, srebro, medenino, baker, kuhinsko opravo itd. — **Vseobšerna čistilna pasta** za zrcala in okna. Dobva se pri tvrdki **BRATA EBERL v Ljubljani**, Frančiškanske ulice.
Vnanja naročila proti povzetju. 227 6 11-8

Koverta s firmo

priporoča

Katol. Tiskarna,
v Ljubljani.

Št. 39148.

Razglas.

921 3-3

Da se za slučaj zanešenja kuge v naše mesto pravočasno potrebno ukrene, odredil sem, da vsako hišo in k njej spadajoča gospodarska poslopja v mestu ogleda posebna magistratna komisija, katera bode zlasti konstatovati imela vse zdravstvene nedostatke in pa vse okolnosti, katere bi v slučaju zanešenja kuge širjenje iste pospeševati utegole.

Ker se bode to komisijonovanje, katero se prične že te dni, vršilo v interesu vsesкупnega ljubljanskega prebivalstva, kakor tudi v interesu vsacega posameznika, pričakujem, da bodo gospodje hišni posestniki radi šli na roko voditeljem komisij ter jim skušali v vsakem oziru olajšati njihovo nalogo.

Za voditelje komisij sem odločil:

1. mestnega nadkomisarja **Jakoba Tomoa** za ves na desnem bregu ležeči del mesta;
2. tržnega nadzornika **Janka Bleiweisa viteza Trsteniškega** za oni del mesta na levem ljubljaničnem bregu, ki leži južno od Prešernovih ulic in Franca Jožefa ceste ter
3. nadzornika mestnega užitinskega zakupa **Ignacija Valentinčiča** za oni del mesta na levem ljubljaničnem bregu, ki leži severno od Prešernovih ulic in Franca Jožefa ceste.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 16. novembra 1899.

Župan:

Ivan Hribar.

Št 38.429.

Razpis službe.

Pri podpisnem mestnem magistratu razpisuje se služba

provizoričnega uradnika,

ki bode imel voditi

posredovalnico za delo in službe.

Plača znaša 825 goldinarjev.

Prošnje je vlagati do 30. novembra letos.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 15. novembra 1899.

Telefon šte. 135.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane etekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana

BANKA Maks Veršec
v LJUBLJANI.

Poštni štekovni promet šte. 847-533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Sprejema hranilne vloge v tek. računu (Giro-konto), obresti od dné do dné po 4 $\frac{1}{2}$ %. Poštno-hranilnišne položnice so na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 21. novembra.

Skupni državni dolg v notah	99 gl. 60 kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 » 35 »
Avstrijska zlata renta 4%	116 » 55 »
Avstrijska krona renta 4% 200 kron	99 » 80 »
Ogerska zlata renta 4%	116 » 60 »
Ogerska krona renta 4% 200	95 » 30 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	906 » — »
Kreditne delnice, 160 gl.	371 » 50 »
London vista	120 » 65 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 » 02 $\frac{1}{2}$ »
20 mark	11 » 78 »
20 frankov (napoleonor)	9 » 57 $\frac{1}{2}$ »
Italijanski bankovci	45 » 20 »
C. kr. cekini	5 » 69 »

Dné 20. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	168 gl. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	156 » 25 »
Državne srečke l. 1864, 100 gl.	202 » 25 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » 65 »
Tisine srečke 4% 100 gl.	137 » 25 »
Dunavske vravnjavne srečke 5%	128 » 75 »
Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	107 » — »
Posojilo goriškega mesta	— » — »
4% kranjsko deželno posojilo	— » — »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96 » — »
Prioritetne obveznice državne železnice	208 » — »
» » južne železnice 3%	168 » 75 »
» » južne železnice 5%	117 » 80 »
» » dolenskih železnic 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gl.	201 gl. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	155 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl.	19 » 60 »
Rudolfove srečke, 10 gl.	27 » — »
Salmove srečke, 40 gl.	85 » — »
St. Genois srečke, 40 gl.	84 » 50 »
Waldsteinove srečke, 20 gl.	85 » — »
Ljubljanske srečke	24 » 25 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	147 » 50 »
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 3070	3070 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gl.	423 » — »
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	70 » 50 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	98 » — »
Montanska družba avstr. plan.	278 » — »
Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	199 » — »
Papirnih rubljev 100	127 » 62 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri tvebanjih, pri izkrcanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako tvebanje. Kulanična izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l. Strobelsasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.